

Димана Трънкова - „Усмивката на Кучето“

– Цел на посещениято? – попита граничната служителка в стъклената кабинка.

Лицето ѝ беше зелено от изкуствената светлина.

– Удоволствие.

Джон преглътна киселата слюнка, останала от бирата, която беше изпил в самолета.

Жената го изгледа с искрено недоумение.

– Меден месец. Един вид – каза той и се наруга, че се обяснява.

Погледна към опашката за граждани на ЕС, но Емилия гледаше едрият мъж пред себе си и не го забеляза.

– Добре дошли! – Зелената жена безстрастно подпечата паспорта му. – Можете да останете на територията на страната без прекъсване до три месеца. И не забравяйте да се регистрирате в полицията.

– Благодаря.

Джон се усмихна, не получи отговор, взе си ръчния багаж и премина невидимата линия, която на летище София определяше границата на Република България. Изрови от джоба си последната ментова дъвка и я лапна. „Още малко – каза си, – още само малко.“

– Едно време, когато не бяхме в ЕС, чакахме по опашки, и сега, когато сме в ЕС, пак чакаме на опашки – изсъска Емилия, когато дойде при него, и забърза към залата за багажа. Откри удобно място край лентата и му махна да се приближи с количката.

За пръв път я виждаше нервна по този начин. Усмихна ѝ се, но тя смръщи зачервеното си лице, отмести от челото си кичур коса, тъмнорус от влагата, и се обърна към лентата.

Когато багажът им се появи, Емилия се хвърли към лентата, измъкна първия куфар, стовари го на количката, едва изчака втория куфар и забута количката към изхода. Пред изхода спря и потърси Джон, без да обръща внимание на останалите пътници. „Обиколи света, за да се прибере у дома – каза си той, – а сега се страхува от последната крачка.“

– Хайде, Еймс.

Джон я отмести от количката.

Жуженето на тълпата в залата за посрещачи и разговорите на родния ѝ език я зашеметиха и Емилия се уплаши, че стената от хора ще се срути върху нея и ще я затрупа. Разпозна в тълпата три лица, които ѝ се усмихваха през сълзи, разплака се, заряза мъжа си и хукна към края на оградената зона, за да се хвърли в прегръдките на майка си.

Джон спря с количката край четиримата, които се смееха, плачеха и говореха едновременно. Познаваше ги от скайпа, но на живо беше различно. Иван, брат ѝ, беше по-висок и по-едър, отколкото си го беше представял. Той пръв се отдели от семейството и му подаде ръка.

– Добре дошъл! Радвам се да се запознаем лично.

Стискаше здраво.

– И аз се радвам – каза Джон. – Емилия отдавна искаше да ви види. Може ли да ви изчакам навън? Човек убивам за една цигара.

* * *

– Не си никак напълняла, не знам как успяваш. Дори на Симеонови от петия етаж дъщерята, онази, дете е като манекен на Освиенцим, дори тя напълня там. Какво ме мамосваш? Тук така си говорим. Всички искат да те видят, обаче аз казах: Не, Еми ще е изморена, пътуването е толкова дълго, оставете ги да си починат няколко дни. Няма да познаеш Катето, има си нов приятел, но никой още не го е виждал. Ама ти това вече го знаеш. Нали се чуваме в скайпа.

Майка ѝ млъкна.

Всички се умълчаха. Емилия седеше, притисната между родителите на задната седалка на новата шкода на брат си, и гледаше движението по булеварда, уличните светлини, моловете, билбордовете. Повечето не съществуваха, когато мина отгук за последен път.

– Идвал си и преди, а? – каза Иван.

– Отдавна беше и за кратко. Една нощ – каза Джон.

– Помниш ли нещо?

– Почти нищо.

– Е, сега ще имаш повече време – каза Иван.

Излезе на широк булевард и след още лъскави сгради и още билбордове влезе в квартал на високи жилищни блокове от времето на зрелия социализъм и още търговски центрове и магазини от времето на пазарната икономика.

Спряха пред блок, който изглеждаше като всички останали. Семейството слезе. С бутане, извинения и спорове кой какво да носи, багажът беше изваден, Емилия и родителите ѝ се качиха в асансьора и Джон се озова с Иван и куфарите на тясна площадка, която познато миришеше на готвено, влага и котки.

– Това не е имало нужда да го вземаш. – Иван посочи коженото яке в ръцете на Джон. – Еми не ти ли каза, че лятото тук е топло?

Джон се позасмя. Беше уморен, искаше да легне и да спи.

– Купихме го сега, от Банкок. Защото беше евтино. И защото Еми повече не може да гледа старото.

Иван се разсмя. Асансьорът пристигна. Приличаше на асансьора, който беше взел и при краткото си посещение преди.

Когато се качиха на шестия етаж, церемонията по посрещането продължаваше. Гласът на майката кълтеше по стълбището, бащата се суетеше в тесния коридор, а в дневната чакаха Съпругата на Иван и двете им деца, които никога не бяха виждали леля си на живо и мислеха, че тя живее в скайпа.

* * *

– Вярно било – каза Емилия. – Всичко ти се струва по-малко, отколкото си го спомняш.

Лежаха в мрака на старата ѝ стая. Вечерята, която трябваше да приключи бързо, се беше проточила и се разтури чак когато възрастните забелязаха, че децата са заспали на дивана. Всички бяха преяли и препили.

– Ще свикнеш – промърмори Джон.

– Аха – каза тя.

След малко той се отпусна, дълбокото му дишане я поуспокои. Емилия обърса сълзите си, стана и тръгна към кухнята, без да светва в коридора. Още можеше да открива пътя в тъмното.

– Еми? Ти ли си?

Гласът на майка ѝ откъм спалнята беше тих.

– Аз съм.

– Какво има?

– Нищо. Жадна съм.

– Сипи си от минералната вода. Татко ти тази сутрин я наля от Банята.

– Добре.

Продължи нататък, влезе в дневната и в кухнята и си наля вода от чешмата. Вкусът ѝ си беше същият. Емилия се усмихна.

22 юни

Събуди се от мисълта, че е направила ужасна, непоправима грешка. Беше ѝ топло. Джон спеше. Отдалече, през няколко врати и стаи, долитаха приглушен говор на телевизор и миризма на мекици.

Надигна се, събуди Джон и отиде в банята.

Докато стоеше под душа, отново огледа последиците от ремонта, извършен в нейно отсъствие, и отново не ги хареса. Някогашната лека миризма на мухъл ѝ липсваше и новите сини плочки ѝ се струваха бездушни, без минало.

Загледа се в смътния овал на лицето си в потното огледало и си спомни откъде познава усещането за фатална грешка. Беше се събудила с него дни наред след пристигането си в Щатите.

„Ще ми мине, значи“, каза си, спря водата, загърна се в нова хавлия, която виждаше за пръв път, и се върна в стаята им, като оставяше мокри следи след себе си.

Хавлията стоеше някак хлъзгава и не попиваше добре. Отново събуди Джон и когато се убеди, че няма да заспи пак, отиде при родителите си. Вкусът на мекиците си беше както преди, кафето беше както някогашното и докато гледеше как баща ѝ излиза на терасата, за да изпуши една цигара, Емилия се учуди на сутрешното си отчаяние.

– Решихме все пак да се видим тази вечер с останалите – каза майка ѝ и погледна Джон, който тъкмо влизаше в стаята и поздравяваше на безобразния си български. – Надявам се, че няма да е проблем.

– Разбира се.

Емилия преглътна внезапния си страх, облиза пръсти и отиде да търси подаръците, които бяха накупили за роднините.

* * *

– Хайде, ела! – тъст му го потупа по рамото.

– Къде ще го водиш сега бе, Георги? – сопна се тъщата. Белеше домати за салата и дланите ѝ блестяха от сока им. – Остави момчето на мира.

– Ти не се бъркай. – Тъст му кимна към Иван, който наблюдаваше всичко с крива усмивка.

– Хайде. И ти идваш.

Джон се поколеба. Не беше сигурен дали е разбрал правилно, но се помъкна след тях. Тримата се натъкнаха в асансьора и слязоха долу, без да си продумат. Георги ги отведе до тежка метална врата, покрита с останки от стари съобщения, нови графити и червен надпис „Убежище“, отключи, светна и слезе по циментово стълбище.

По стените висяха барокови паяжини. Миришеше на талашит, ръжда и отдавна прокиснало зеле. От време на време подминаваха струпани непотребни вещи. Беше студено.

– Ваньо, ти само ще превеждаш. – Георги спря пред една врата и започна да рови във връзка ключове. – Няма да се месиш.

– Добре.

Гласът на Иван отекна във влажния коридор.

Георги отключи и ги въведе в мазе, заето от непотребна покъщнина. Отиде до старо гардеробче, отвори го и театрално се дръпна настрана, откривайки рафтове, пълни с разнокалибрени бутилки.

– Като се ожених, с братовчедата от Стара Загора си обещахме всяка година да варим заедно ракия и да оставяме по две бутилки от реколта – каза Георги и Иван преведе на английски.

– За специални поводи.

Георги извади шише с излинял етикет на Ballantine's и я показа на младите мъже.

– Тази я сварихме в годината, когато се роди Еми. Първата бутилка ще я изпием на сватбата.

Георги затвори вратичката, обърна се към Джон и се вторачи в него.

Джон още не беше свикнал с българския навик да не гледаш събеседника си в очите, но настоящият поглед на тъст му го притесни.

– Вие двамата много набързо я направихте тая работа – заговори Георги, без да обръща внимание дали синът му превежда. – Не знам при вас това дали е нормално, ама при нас не е. Да се оженим, без дори да сме се срещали, да сме се запознали.

Щеше да каже още нещо, но се спря.

Джон реши, че е щял да каже нещо за неговите родители, но възрастният мъж само махна с ръка.

– Както и да е – каза Георги. – Станало каквото станало. Казвам ти ги тези работи, за да разбереш защо настоявам за църквата.

– Окей.

Джон пхна ръце в джобовете на дънките си. Беше му студено.

– Чух, че си се дърпал. Да не си мюсюлманин?

– Формално съм католик. Бях католик.

– Не разбирам.

Георги погледна Иван.

– Така каза – каза Иван.

– Семейството сме католици. Аз съм атеист – каза Джон. – За съжаление, единственият начин да скъсаш официално с папата е да си смениш религията. И сега заради Еми съм вече източноправославен.

Веждите на Георги се смръщиха.

– Защо си атеист?

– Така прецених.

– Гледай го как говори – каза Георги на сина си. – А аз вас съм ви кръщавал тайно.

– Той не е оттук – каза Иван. – Там е различно.

– Съжалявам – каза Джон.

Тъст му го изгледа така, сякаш щеше да попита: „За кое съжаляваш: за това, че си атеист, или за това, че на нас през комунизма не ни даваха да сме християни?“.

– Кръщелното носиш ли? – попита вместо това Георги.

– Нося.

– Добре.

Георги държеше шишето в ръцете си, както се държи бебе.

– И за Иван ли сте прибирали ракия? – попита Джон, когато тишината стана непоносима.

Стори му се, че Иван всеки момент ще се разхили.

– Да. Ама неговата я изпихме отдавна – отвърна тъст му. Помълча. Когато заговори отново, произнесе думите бавно, с тежест и Иван неволно влезе в ритъма му. – Ние с теб не се познаваме. Не сме пили заедно, не сме си говорили. Живот и здраве, ще се опознаем. Отсега обаче искам да ти кажа едно нещо. – Възрастните длани помилваха бутилката. – Когато човек създаде семейство, не го прави, за да се разведе, когато му омръзне.

– Съгласен съм – каза Джон, когато преводът на Иван заглъхна.

– Сигурен ли си?

Възрастният мъж задържа погледа си върху него.

– Да.

– Добре – каза бащата и излезе.

Асансьорът се тресеше, докато се качваха нагоре.

– А втората бутилка за какво е? – попита Джон, докато зяпаше рекламата за спешна ключарска помощ – някой я беше надраскал с нещо остро.

– За първото дете на Еми – каза Георги и го изгледа така, сякаш вече знаеше всичко.

* * *

„Пий по-малко“, напомни си Джон и си сипа още салатата.

– Вкусни са, нали? – каза една от лелите. – Не са пластмасови като вашите.

– Много са хубави.

Беше пил достатъчно, за да не му пука колко е лош българският му.

– Добре се справяш. Ако имаш нужда, ще превеждам.

Братовчедката Катя се усмихна срещу него и той й благодари, макар че нещо в нея (погледът? деколтето? усмивката?) му казваше да внимава.

– Благодаря – смънка Джон и погледна Емилия, но тя беше прекалено заета да обяснява нещо за наемите.

– Много хубаво стана, че се оженихте тъкмо сега.

Катя набоде късче пържола.

– Не разбирам – каза Джон.

– Оженихте се тъкмо преди да ѝ изтече визата. – Катя подпря вилицата на чинията си. – И понеже тя не можа да си намери постоянна работа, щеше да ѝ бъде доста трудно да остане в Щатите и си помислих, че тя извади такъв късмет...

– Кате, защо не ядеш? Не ти ли харесва? – намеси се Мария, майката на Емилия. – И за какво си говорите?

– За това, как Джон е започнал да учи български – отвърна Катя, без да откъсва поглед от него.

– Хванахме се на бас, ама май ще го загубя – каза той на български и понеже не знаеше какво друго да каже или да направи, се извини и отиде на терасата.

Иван вече беше там. Беше загърбил светлината и шумотевицата на дневната и се подпираше на парапета, изложил лице на нощния ветрец, който Витоша праща към задъхващата се София.

– Побъркаха ли те вече? – попита Иван.

– Почти.

Джон зарови из джобовете си за запалка.

– Разбираемо е. – Иван му подаде своята. – Очаквах го, но все пак се вълнуват.

– Какво са очаквали?

– Когато Еми замина, нашите хем искаха да остане там и да си уреди живота, хем се надяваха да се върне тук и да си уреди живота. Както направих аз например.

– И ти ли си учил в чужбина?

Джон се облегна до Иван. Вятърът беше приятен, в прозорците на отсрещните блокове се мяркаха силуетите на други хора, които водеха други разговори.

– Не съм – каза Иван. – По мое време не беше толкова лесно.

– Предполагам, че скоро ще ме викнеш да си говорим и ще ме напиеш, за да разбереш дали ще се грижа за сестра ти, или скоро ще започна да я бия и да изневерявам.

Иван се изправи, смачка фасата си в претъпкания пепелник и чак тогава каза:

– При други обстоятелства след това, дето го каза току-що, вече щеше да се разправяш с един много агресивен брат.

– Съжалявам. Понякога си мисля, че съм много духовит – промърмори Джон и залитна, когато Иван го потупа по рамото.

– Като свикнеш, ще си поприказваме – каза братът и се прибра в дневната.

* * *

– Не, не чакаме бебе – каза Емилия за около петнайсети път, но виждаше, че майка ѝ и останалите не ѝ вярват. Винаги става така, когато казваш истината, особено когато истината не ти харесва. – Не съм бременна – повтори тя за всеки случай.

– Не беше честно да го съобщавате по интернет – каза Катя. – Можеше да се разпишете тук. Аз поне така щях да направя.

Емилия преглътна жлъчния отговор.

– Е, нали ще правим сватба – отвърна вместо това. – Тук. Даже бяла рокля си нося.

– Но не е истинска булчинска рокля – изтъкна Катя.

– Когато стигнем до твоята сватба, ще гледаме истински рокли. Окей ли е така?

– Хайде, хайде, не е чак толкова важно – прекъсна ги Мария.

– Окей?! Боже господи – изсмя се Катя и си доля вино.

– Колко смятате да останете? – попита леля ѝ.

– Още не сме решили. Ще починем малко тук и после ще видим.

– Не може така. Това е безотговорно – каза майка ѝ и възрастните жени поклатиха глави отрицателно. „Не – напомни си Емилия, – не отрицателно. Одобрително.“ – Лоши години са, човек трябва да е по-сериозен.

– Джон изкарва малко от блога и от време на време правим нещо на хонорар. Справяме се.

– Емилия се спря, не искаше да повишава тон. Усмихна се. – Можем да си позволим малка почивка.

Пренебрегна скептичните погледи на възрастните жени и се огледа за Джон. Не беше тук. Сигурно е на терасата, каза си, но светлината в стаята беше прекалено силна и тя не го видя. Ужасът от сутринта се върна и всички решения, които беше взела някога, ѝ се сториха детински и необмислени.

Стана и отиде да види какво правят племенниците ѝ.